

NHÂN KỶ NIỆM 130 NĂM NGÀY SINH CỦA CHỦ TỊCH HỒ CHÍ MINH (19/5/1890-19/5/2020)

Những kỷ ức đẹp về Bác kính yêu tại Khu di tích Chủ tịch Hồ Chí Minh trong Phủ Chủ tịch

THANH MAI

Khu vực nhà 54

Khu di tích Chủ tịch Hồ Chí Minh tại Phủ Chủ tịch được gọi tắt là Khu di tích Phủ Chủ tịch tại Hà Nội là nơi sống và làm việc lâu nhất của Chủ tịch Hồ Chí Minh (từ 19/12/1954 đến 2/9/1969). Nơi đây đã được Bộ Văn hóa Thông tin ra Quyết định xếp hạng là Khu di tích vào ngày 15/5/1975 vì được đánh giá

là một khu bảo tàng về những giá trị sinh hoạt đời sống của Chủ tịch Hồ Chí Minh - vị lãnh tụ cách mạng kiệt xuất của dân tộc Việt Nam, danh nhân văn hóa thế giới. Hiện nay, Khu di tích này đã được Thủ tướng Chính phủ Việt Nam đưa vào danh sách xếp hạng 23 di tích quốc gia đặc biệt.

Di tích quốc gia đặc biệt này có diện tích rộng 14,7 ha, bao gồm 15 di tích bất động sản với khoảng 1456 hiện vật, trong đó đang trưng bày 759 hiện vật tại các nhà di tích. Cùng với đó là cảnh quan môi trường sinh thái trong lành với hồ nước và vườn cây quanh năm xanh mát. Khu di tích bao gồm các điểm di tích quan trọng gắn với Chủ tịch Hồ Chí Minh như: Toà nhà Phủ Chủ tịch, nơi Chủ tịch Hồ Chí Minh họp, tiếp khách trong nước và quốc tế; Nhà 54, nơi Chủ tịch Hồ Chí Minh sống và làm việc từ tháng 12/1954 đến tháng 5/1958; Nhà sàn, nơi Chủ tịch Hồ Chí Minh sống và làm việc từ tháng 5/1958 đến tháng 8/1969; Nhà H67, nơi Chủ tịch Hồ Chí Minh chữa bệnh và qua đời, từ ngày 18/8 đến ngày 2/9/1969; Phòng họp Bộ

Tổng Bí thư, Chủ tịch nước Nguyễn Phú Trọng dâng hương tưởng niệm Chủ tịch Hồ Chí Minh tại Khu Di tích Chủ tịch Hồ Chí Minh

Chính trị, nơi Chủ tịch Hồ Chí Minh chủ trì các cuộc họp Bộ Chính trị và tiếp khách trong nước cũng như quốc tế; Bếp nấu ăn phục vụ Chủ tịch Hồ Chí Minh và Thủ tướng Phạm Văn Đồng; Hầm H.66, nơi Chủ tịch Hồ Chí Minh sử dụng khi có báo động phòng không; Những chiếc xe ô tô đã sử dụng phục vụ Người; Phòng trưng bày bộ đồ y tế đã sử dụng chữa bệnh cho Người và các di tích ngoài trời như đường xoài, vườn cây, ao cá, giàn hoa Phủ Chủ tịch... Tất cả đều được giữ gìn nguyên vẹn như khi Người đã sống và làm việc ở đây.

*Con lại lần theo lối sỏi quen
Đến bên thang gác, đứng nhìn lên
Chuông ôi chuông nhỏ còn reo nữa?
Phòng lặng, rèm buông, tắt ánh đèn!*

*Bác đã đi rồi sao, Bác ơi!
Mùa thu đang đẹp, nắng xanh trời
Miền Nam đang thắng, mơ ngày hội
Rước Bác vào thăm, thấy Bác cười!*

Đó là những vần thơ xúc động của nhà thơ Tố Hữu đã viết trong bài "Bác ơi" năm 1969 sau khi Bác mất khiến những người dân Việt Nam không ai không rơi nước mắt khi nghĩ về Bác kính yêu, nhất là khi được vào thăm Khu di tích lịch sử đặc biệt này.

Nhà 54 là nơi Bác Hồ sống và làm việc từ 12/1954 đến giữa 5/1958. Sau đó, Bác chuyển sang ở ngôi nhà sàn được xây dựng trong khu vườn Phủ Chủ tịch nhưng hàng ngày vẫn trở về đây để dùng cơm và khám sức khỏe định kỳ.

Ngôi nhà này vốn là nơi ở của một người thợ điện nằm trong khu vực dành cho các nhân viên phục vụ Phủ Toàn quyền Đông Dương trước đây. Nhà có ba phòng, phía giáp bờ ao là phòng làm việc và cũng là nơi Bác tiếp khách, ở giữa là phòng ăn, cuối cùng là phòng ngủ. Mọi đồ dùng sinh hoạt cùng với tài liệu sách báo Bác đang đọc, những món quà lưu niệm bạn bè quốc tế tặng vẫn

Đường Xoài

được giữ nguyên, xếp đặt gọn gàng như thời gian Bác còn tại thế. Nơi khu vực phòng ăn hiện đang trưng bày một bộ đồ ăn hàng ngày của Bác. Trong phòng ngủ có một bộ bàn ghế để Bác đọc sách ban đêm, một chiếc giường nhỏ, chiếc tủ đựng vải ba bộ quần áo. Nhà 54 có gần 400 tài liệu, hiện vật minh chứng cuộc sống giản dị, gần gũi, gần bó với nhân dân của Bác.

Nhà sàn tại Khu di tích Chủ tịch Hồ Chí Minh là nơi Bác sống và làm việc từ giữa 5/1958 đến 1969. Đây là kiểu nhà sàn được chính Bác lựa chọn sau buổi gặp mặt đại biểu các dân tộc thiểu số Việt Bắc tại Phủ Chủ tịch và sau chuyến đi thăm một số địa phương của tỉnh Thái Nguyên.

Nhà gồm 2 tầng được làm bằng gỗ dổi, mái lợp ngói. Trước nhà là một vườn hoa nhỏ, trồng nhiều loại hoa thơm. Phía ngoài là hàng rào dâm bụt gợi nhớ hình ảnh ngôi nhà Bác đã sinh ra và lớn lên ở quê hương Nghệ An. Tầng dưới là nơi Bác sinh hoạt, tiếp khách. Tầng bên trên có hai phòng là phòng làm việc và phòng ngủ. Hiện nay gần 250 tài liệu, hiện vật thuộc nhiều chất liệu khác nhau ở nhà sàn vẫn được giữ nguyên vẹn và bảo quản chu đáo như những ngày cuối cùng Bác sống và làm việc.

Đường Xoài rộng 5m, dài hơn 200m, là nơi Bác thường tập thể dục vào mỗi buổi sáng và đi bách bộ sau giờ làm việc buổi chiều. Con đường được mang tên đường Xoài bởi hai bên đường là hai hàng cây xoài cổ thụ. Đường xoài đã từng ghi dấu nhiều kỷ niệm đẹp và cảm động giữa Bác với đồng bào, chiến sĩ miền Nam.

Ao cá trong khu di tích Chủ tịch Hồ Chí Minh rộng hơn 3.000m² nằm phía trước nhà sàn. Trong ao nuôi nhiều loại cá khác nhau như: trắm, chép, mè, rô phi... Hàng ngày, sau giờ làm việc buổi chiều, Bác thường ra cầu ao cho cá ăn. Trước khi cho cá ăn, Bác thường vỗ tay gọi, lâu dần tiếng vỗ tay đã tạo cho cá một phản xạ quen thuộc, hễ cứ nghe tiếng vỗ tay cá lại bơi về cầu ao.

Ao cá Bác Hồ được nuôi nhiều loại cá khác nhau

Đây là nơi lưu giữ khoảnh khắc cuối cùng của Bác Hồ

Nhà 67 là ngôi nhà màu xanh nhạt ở phía sau nhà sàn, nằm sát gò đất cao, nơi Bác làm việc từ năm 1967 đến 1969 và cũng là nơi Bác chữa bệnh và qua đời. Nhà được xây ngày 1/5/1967 nhằm bảo đảm an toàn tuyệt đối cho Bác Hồ trước chiến tranh phá hoại của Đế quốc Mỹ. Ngôi nhà được sử dụng làm nơi Bác họp Bộ Chính trị, làm việc với các đồng chí Trung ương, và các cán bộ phụ trách bộ ngành để bàn những vấn đề quan trọng của đất nước. Hiện nay, ở nhà 67 vẫn còn treo 2 tấm bản đồ quân sự, chiếc đài Zenit trên bàn làm việc, đồng hồ trên tủ nhỏ ở cạnh giường và cuốn lịch treo tường dừng lại thời khắc Bác đi xa: 9h47' ngày 2/9/1969.

Tại Khu di tích lịch sử đặc biệt này, những dòng nước mắt xúc động đã lăn trên má tất cả những ai khi được xem lại những thước phim quý của Điện ảnh Quân đội về những phút cuối đời của Bác Hồ.

"Ngày 12/8/1969, trời Hà Nội đã vào thu, se lạnh, Bác bắt đầu lâm bệnh. Hay tin phái đoàn nước ta từ cuộc đàm phán Paris về, Bác chủ động đến thăm, làm việc.

Ngày 28/8/1969, sức khỏe của Bác bắt đầu suy giảm nghiêm trọng, từ nhà sàn Người phải chuyển xuống tầng trệt nhà H67. Tuy vậy, Người vẫn không ngừng lo toan cho vận mệnh quốc gia, cho cuộc sống của nhân dân, luôn quan tâm, lo lắng tình hình chiến trường miền Nam...

Buổi chiều ngày 28/8/1969, Bác hỏi việc chuẩn bị Quốc khánh 2/9 và dặn đồng chí Phạm Văn Đồng tổ chức lễ kỷ niệm cho thật vui, thật tốt. Dù cuộc sống chỉ còn gang tấc, Bác vẫn muốn ra dự lễ để gặp đồng bào năm, mười phút.

Thế nhưng, trên lễ đài kỷ niệm Quốc khánh ngày 02/9/1969 Người đã không thể có mặt..."

Bác kính yêu đã ra đi để lại cho chúng ta niềm tiếc thương vô hạn nhưng cuộc đời và sự nghiệp vĩ đại của Bác mãi mãi in sâu vào lòng tất cả người dân Việt Nam và bạn bè quốc tế. Thật cảm động khi cuộc sống chỉ còn trong gang tấc nhưng

Bác vẫn không ngừng lo cho nước, cho dân. Bác ốm nặng nhưng vẫn nghe lưu lượng nước sông Hồng hay sau mỗi lần tỉnh dậy Bác lại hỏi "Hôm nay, Miền Nam đánh thắng đâu?".

Chính những tư tưởng và nhân cách vĩ đại của Chủ tịch Hồ Chí Minh mà cho đến ngày nay, hầu hết các nguyên thủ quốc gia, các chính khách, kể cả những người có tư tưởng đối lập về chính trị khi đến Việt Nam đều vào thăm nơi ở và làm việc của Chủ tịch Hồ Chí Minh.

Ngày 2/3/2001, Tổng thống Cộng hòa Liên bang Nga V.I Putin khi đến thăm nhà sàn của Bác đã ghi lại những dòng cảm tưởng: "Tôi thành thực được làm quen với cuộc sống người thầy vĩ đại của nhân dân Việt Nam - Một người mà tên tuổi đã đọng lại trong lịch sử thế giới".

Vào ngày 23/5/2016, Tổng thống Mỹ Barack Obama viết cảm tưởng tại Nhà sàn Bác Hồ: "Mong rằng quan hệ nồng ấm giữa hai dân tộc chúng ta tiếp tục phát triển".

Ngày 23/3/2018, Tổng thống Hàn Quốc Mun Che In tới thăm nơi ở và làm việc trong những năm cuối đời của Chủ tịch Hồ Chí Minh và xúc động ghi lại những dòng cảm tưởng: "Tôi luôn khắc sâu vào tim tình thân yêu nhân dân của Chủ tịch Hồ Chí Minh"...

Vừa qua, nhân dịp cả nước trong không khí phấn khởi kỷ niệm 75 năm Cách mạng Tháng Tám và Quốc khánh 2/9/2020, Tổng Bí thư, Chủ tịch nước Nguyễn Phú Trọng đã đến dâng hương, tưởng niệm Chủ tịch Hồ Chí Minh tại Nhà 67 trong Khu Di tích Chủ tịch Hồ Chí Minh tại Phủ Chủ tịch. Tổng Bí thư, Chủ tịch nước Nguyễn Phú Trọng cho rằng có nói về Bác Hồ bao nhiêu cũng không đủ. Có lẽ cho đến cả mai sau nơi ở và làm việc của Người tại khu Phủ Chủ tịch luôn mãi là nơi hội tụ tình cảm của Chủ tịch Hồ Chí Minh với nhân dân Việt Nam cũng như bạn bè và nhân dân thế giới.

Tổng Bí thư, Chủ tịch nước Nguyễn Phú Trọng đã cùng các đồng chí lãnh đạo Đảng, nhà nước dâng hương tưởng niệm Chủ tịch Hồ Chí Minh tại Khu Di tích Chủ tịch Hồ Chí Minh.

Cũng theo Tổng Bí thư, Chủ tịch nước, Bác lúc nào cũng quán triệt tư tưởng phải nâng cao đạo đức cách mạng, cả cuộc đời của Người là tấm gương sáng về đạo đức cách mạng để các thế hệ sau noi theo. "Đến với Bác không chỉ là đến để thấp hương tưởng niệm mà cái chính là đến để tự soi xét lại mình, tự học tập, rèn luyện và vươn lên. Đến với Bác là để học nữa, học mãi. Học ở đây trước hết là học để làm người. Mỗi người chúng ta ở đây phải thấm được điều này "...